Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 18 maja 2017 r.*

Odesłanie prejudycjalne — Pomoc państwa — Wierzytelność przysługująca spółce, w której większościowy udział kapitałowy posiada państwo rumuńskie, wobec spółki, której jedynym akcjonariuszem jest to państwo — Datio in solutum — Pojęcie „pomocy państwa" — Obowiązek zgłoszenia Komisji Europejskiej

W sprawie C-150/16

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Curtea de Apel Craiova (sąd apelacyjny w Krajowej, Rumunia) postanowieniem z dnia 3 marca 2016 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 14 marca 2016 r., w postępowaniu:

Fondul Proprietatea SA

przeciwko

Complexul Energetic Oltenia SA,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: J.L. da Cruz Vilaça (sprawozdawca), prezes izby, M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits i F. Biltgen, sędziowie,

rzecznik generalny: N. Wahl,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

— w imieniu Fondul Proprietatea SA przez C. Dontu, D. Petrachego oraz A. Dăscălescu, avocați,

— w imieniu rządu rumuńskiego przez R.H. Radu, R. Mangu oraz M. Bejenar, działających w charakterze pełnomocników,

— w imieniu Komisji Europejskiej przez L. Nicolae oraz P. Němečkovą, działające w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

* Język postępowania: rumuński.

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 107 TFUE i art. 108 ust. 3 TFUE.

2 Powyższy wniosek został przedstawiony w ramach sporu między Fondul Proprietatea SA (zwaną dalej „spółką Fondul") a Complexul Energetic Oltenia SA (zwaną dalej „spółką CE Oltenia") w przedmiocie wniosku o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia spółki CE Oltenia w sprawie wyrażenia zgody na datio in solutum w odniesieniu do wierzytelności przysługującej tej spółce wobec Electrocentrale Grup SA (zwanej dalej „spółką Electrocentrale").

Prawo rumuńskie

3 Zgodnie z art. 1469 ust. 2 kodeksu cywilnego „[p]łatność polega na przekazaniu kwoty pieniędzy lub, w stosownym przypadku, na wykonaniu każdego innego świadczenia, które samo stanowi przedmiot świadczenia".

4 Artykuł 1609 rzeczonego kodeksu stanowi:

„1) Odnowienie ma miejsce, gdy dłużnik zaciąga względem wierzyciela nowe zobowiązanie, które zastępuje pierwotne zobowiązanie, powodując jego wygaśnięcie.

2) Odnowienie ma miejsce także wtedy, gdy nowy dłużnik wstępuje w miejsce dawnego, który zostaje zwolniony z obowiązku świadczenia przez wierzyciela; tym samym dawne zobowiązanie wygasa. W takim przypadku odnowienie następuje bez zgody dawnego dłużnika.

3) Odnowienie ma miejsce także wtedy, gdy wskutek nowej umowy nowy wierzyciel wstępuje w miejsce dawnego, wobec którego dłużnik zostaje zwolniony z obowiązku świadczenia; dawne zobowiązanie wygasa".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

5 Spółce CE Oltenia, w której państwo rumuńskie posiada udział kapitałowy w wysokości 77,17%, zaś spółka Fondul – udział kapitałowy w wysokości 21,53%, przysługiwała wobec spółki Electrocentrale, której jedynym akcjonariuszem jest państwo rumuńskie, wierzytelność w wysokości 28 709 475,13 lei rumuńskich (RON) (około 6,4 mln EUR).

6 W dniu 27 września 2013 r. walne zgromadzenie spółki CE Oltenia zatwierdziło przeniesienie własności, na rzecz tej spółki, elektrociepłowni Chișcani (Rumunia), należącej do spółki Electrocentrale, tytułem datio in solutum (zwana dalej „uchwałą będącą przedmiotem sporu w postępowaniu głównym").

7 Jako że wartość elektrociepłowni Chișcani została oszacowana na 36 810 200 RON (około 8,2 mln EUR), spółka CE Oltenia uiściła różnicę między tą kwotą a długiem zaciągniętym przez spółkę Electrocentrale, wypłacając tej ostatniej kwotę 8 100 724,87 RON (około 1,8 mln EUR). Ponadto spółka CE Oltenia przejęła 280 osób zatrudnianych przez spółkę Electrocentrale pracujących w elektrociepłowni Chișcani i uzyskała przeniesienie na swoją rzecz uprawnień do emisji gazów cieplarnianych.

8 W dniu 24 grudnia 2013 r. spółka Fondul wniosła do sądu pierwszej instancji powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały będącej przedmiotem sporu w postępowaniu głównym. Spółka Fondul, której powództwo o stwierdzenie nieważności zostało oddalone, wniosła apelację do Curtea de Apel Craiova (sądu apelacyjnego w Krajowej, Rumunia).

9 Spółka Fondul utrzymywała przed tym sądem, że z uwagi na okoliczność, iż elektrociepłownia Chişcani nie była rentowna, datio in solutum będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym nie przysparzało żadnej korzyści spółce CE Oltenia i przyniosło korzyść jedynie spółce Electrocentrale, która, uwolniona od ciężaru, jaki stanowi ta elektrociepłownia, mogła utrzymać się na rynku dostaw energii elektrycznej.

10 W takich okolicznościach Curtea de Apel Craiova (sąd apelacyjny w Krajowej) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy uchwała walnego zgromadzenia akcjonariuszy, przyjęta głosem państwa rumuńskiego reprezentowanego przez Ministerul Economiei – Departamentul pentru energie, działającego w charakterze akcjonariusza, który posiada 77,17% kapitału zakładowego spółki CE Oltenia, w której to uchwale wyrażono zgodę na wygaśnięcie długu spółki Electrocentrale w wysokości 28 709 475,13 RON wobec spółki CE Oltenia poprzez datio in solutum [polegające na przeniesieniu własności] w postaci składnika majątkowego, składającego się z dóbr wpisanych pod numerem 70301 księgi wieczystej gminy Chişcani, okręg Brăila, i w której postanowiono o zapłacie na rzecz spółki Electrocentrale różnicy między wartością rynkową składnika majątkowego a wartością wierzytelności spółki CE Oltenia, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 TFUE, a mówiąc dokładniej: (i) czy chodzi o środek finansowany przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych, (ii) czy ma on charakter selektywny oraz (iii) czy ma on wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi?

2) W wypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze: czy taka pomoc państwa podlegała obowiązkowi zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

11 W drodze tego pytania sąd odsyłający chciałby się zasadniczo dowiedzieć, czy w okolicznościach takich jak okoliczności sprawy w postępowaniu głównym uchwała spółki, której większościowym udziałowcem jest państwo członkowskie, w sprawie wyrażenia zgody, w celu zaspokojenia wierzytelności, na datio in solutum składnika majątkowego będącego własnością innej spółki, której jedynym akcjonariuszem jest to państwo członkowskie, oraz w sprawie uiszczenia kwoty odpowiadającej różnicy między oszacowaną wartością tego składnika majątkowego i kwotą tej wierzytelności, może stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 TFUE.

12 Tytułem wstępu należy zauważyć, że przysługujące Komisji Europejskiej uprawnienie do oceny zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym nie stoi na przeszkodzie temu, aby sąd krajowy zwrócił się do Trybunału w trybie prejudycjalnym o dokonanie wykładni pojęcia „pomocy”. Trybunał może więc w szczególności dostarczyć sądowi odsyłającemu elementów wykładni prawa Unii pozwalających mu ustalić, czy przepis krajowy może zostać zakwalifikowany jako „pomoc państwa” w rozumieniu tego prawa (wyrok z dnia 19 marca 2015 r., OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).

13 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału uznanie danego środka krajowego za „pomoc państwa" w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE wymaga spełnienia wszystkich następujących przesłanek. Po pierwsze, musi mieć miejsce interwencja państwa lub interwencja przy użyciu zasobów państwowych. Po drugie, interwencja ta musi być tego rodzaju, że może wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Po trzecie, musi ona przyznawać beneficjentowi selektywną korzyść. Po czwarte, musi ona zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji (zob. w szczególności wyroki: z dnia 19 grudnia 2013 r., Association Vent De Colère! i in., C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 15; z dnia 22 października 2015 r., EasyPay i Finance Engineering, C-185/14, EU:C:2015:716, pkt 35; a także z dnia 21 grudnia 2016 r., Komisja/World Duty Free Group SA i in., C-20/15 P i C-21/15 P, EU:C:2016:981, pkt 53).

W przedmiocie przesłanki dotyczącej finansowania środka przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych

14 Należy od razu sprecyzować, że aby można było zakwalifikować dane korzyści jako pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, konieczne jest, aby, po pierwsze, zostały one przyznane bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych, oraz po drugie, aby można je było przypisać państwu (wyroki: z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 24 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 19 grudnia 2013 r., Association Vent De Colère! i in., C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 16).

15 W pierwszej kolejności w odniesieniu do przesłanki, że korzyść została przyznana bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych, z utrwalonego orzecznictwa wynika, że pojęcie „pomocy" jest bardziej ogólne niż pojęcie „subwencji", ponieważ obejmuje ono nie tylko świadczenia pozytywne takie jak same subwencje, ale również instrumenty, które w różnej formie zmniejszają zwykłe obciążenia budżetu przedsiębiorstwa i które przez to, mimo że nie są subwencjami w ścisłym znaczeniu tego słowa, mają taki sam charakter i identyczne skutki (zob. w szczególności wyrok z dnia 10 stycznia 2006 r., Cassa di Risparmio di Firenze i in., C-222/04, EU:C:2006:8, pkt 131; a także z dnia 19 marca 2015 r., OTP Bank, C-672/13, EU:C:2015:185, pkt 40).

16 W powyższym względzie Trybunał orzekł już, że art. 107 ust. 1 TFUE obejmuje wszystkie środki pieniężne, które organy publiczne mogą faktycznie przeznaczyć na wsparcie przedsiębiorstw, niezależnie od tego, czy środki te wchodzą na stałe w skład majątku państwa, czy też nie. W rezultacie, nawet jeśli kwoty odpowiadające rozważanemu środkowi nie są stale w posiadaniu skarbu państwa, to okoliczność, że stale znajdują się pod kontrolą publiczną, a zatem w dyspozycji właściwych organów krajowych, wystarcza, aby mogły zostać uznane za zasoby państwowe (wyrok z dnia 19 grudnia 2013 r., Association Vent De Colère! i in., C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo).

17 Jeśli chodzi w szczególności o przedsiębiorstwa publiczne takie jak spółka CE Oltenia, Trybunał orzekł już także, że poprzez wywieranie dominującego wpływu na takie przedsiębiorstwa państwo jest w stanie sterować wykorzystaniem ich zasobów w celu sfinansowania, w stosownych przypadkach, konkretnych korzyści na rzecz innych przedsiębiorstw (wyrok z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 38).

18 W drugiej kolejności w odniesieniu do przesłanki dotyczącej możliwości przypisania państwu środka pomocy przyjętego przez przedsiębiorstwo publiczne z utrwalonego orzecznictwa wynika, że można ją wywnioskować z ogółu wskazówek wynikających z okoliczności danej sprawy oraz z kontekstu, w jakim został przyjęty ów środek (wyrok z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 55).

19 W powyższym względzie Trybunał wziął pod uwagę między innymi okoliczność, że dany podmiot nie może podjąć spornej decyzji bez uwzględnienia wymogów władz publicznych lub że poza elementami natury organicznej, które wiążą przedsiębiorstwa publiczne z państwem, owe przedsiębiorstwa, za których pośrednictwem została udzielona pomoc, muszą uwzględniać wytyczne pochodzące od podmiotów państwowych. Inne wskazówki mogą w stosownym przypadku być istotne dla wyciągnięcia wniosku, że środek pomocy przyjęty przez przedsiębiorstwo publiczne może zostać przypisany państwu, w szczególności takie jak:

— włączenie przedsiębiorstwa do struktur administracji publicznej,

— charakter działalności przedsiębiorstwa i prowadzenie tej działalności na rynku w normalnych warunkach konkurencji z podmiotami prywatnymi;

— status prawny przedsiębiorstwa; określenie, czy podlega ono prawu publicznemu, czy też powszechnemu prawu spółek,

— stopień, w jakim organy publiczne nadzorują zarządzanie przedsiębiorstwem,

— lub każda inna wskazówka wskazująca w konkretnym przypadku na udział organów publicznych w przyjęciu środka lub na znikome prawdopodobieństwo braku takiego udziału, biorąc pod uwagę zakres tego środka, jego treść lub związane z nim warunki (wyrok z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 55, 56).

20 Sama okoliczność, że przedsiębiorstwo publiczne zostało utworzone jako spółka kapitałowa prawa powszechnego, nie może – z uwagi na niezależność, jaka może wynikać z posiadania takiej formy prawnej – zostać uznana za wystarczającą, aby wykluczyć, iż przyjęty przez taką spółkę środek pomocy można przypisać państwu. Istnienie bowiem sytuacji kontroli oraz rzeczywistych możliwości wywierania dominującego wpływu, z jakimi wiąże się ta sytuacja w praktyce, uniemożliwia wykluczenie z góry wszelkiej możliwości przypisania państwu środka przyjętego przez taką spółkę i tym samym niebezpieczeństwa obejścia postanowień traktatu dotyczących pomocy państwa, bez względu na znaczenie jako takie formy prawnej przedsiębiorstwa publicznego jako jednej wskazówki spośród innych umożliwiającej ustalenie, czy państwo było w danym przypadku zaangażowane (wyrok z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 57).

21 Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, czy uchwała będąca przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, po pierwsze, stanowi korzyść przyznaną bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych, oraz po drugie, czy w świetle wskazówek wymienionych w pkt 19 i 20 niniejszego wyroku wspomnianą uchwałę można przypisać państwu członkowskiemu.

W przedmiocie przesłanki dotyczącej istnienia korzyści selektywnej

22 Jednym z elementów konstytutywnych pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE jest istnienie korzyści selektywnej przyznanej przedsiębiorstwu.

23 Spółka Fondul uważa, że datio in solutum będące przedmiotem sporu w postępowaniu głównym stanowi pomoc państwa przyznaną spółce Electrocentrale z tego względu, że elektrociepłownia Chişcani, której własność została przeniesiona na spółkę CE Oltenia, nie była rentowna. Wobec tego państwo rumuńskie nie działało w interesie ogólnym lub w interesie spółki CE Oltenia, lecz jedynie w celu przyznania korzyści majątkowej spółce Electrocentrale, aby utrzymać tę ostatnią na rynku energii elektrycznej.

24 W powyższym względzie należy zauważyć, że datio in solutum zatwierdzone przez spółkę, której państwo jest większościowym akcjonariuszem, nie stanowi koniecznie pomocy państwa.

25 Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem przesłanki, jakie musi spełnić działanie, by mogło wchodzić w zakres pojęcia pomocy w rozumieniu art. 107 TFUE, nie są spełnione, jeżeli przedsiębiorstwo będące beneficjentem mogłoby uzyskać taką samą korzyść co korzyść przysporzona mu przy użyciu zasobów państwowych w okolicznościach, które odpowiadają normalnym warunkom rynkowym. W wypadku gdy wierzyciel należący do sektora publicznego przyznaje udogodnienia w spłacie długu należnego mu od przedsiębiorstwa, oceny tej dokonuje się, co do zasady, na podstawie kryterium wierzyciela prywatnego (zob. w szczególności wyroki: z dnia 24 stycznia 2013 r., Frucona Košice/Komisja, C-73/11 P, EU:C:2013:32, pkt 70, 71; z dnia 21 marca 2013 r., Komisja/Buczek Automotive, C-405/11 P, niepublikowany, EU:C:2013:186, pkt 31, 32).

26 Takie udogodnienia w płatnościach stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, jeżeli ze względu na znaczenie przyznanej w ten sposób korzyści gospodarczej jest oczywiste, że przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie uzyskałoby porównywalnych udogodnień od wierzyciela prywatnego, który znajdowałby się w sytuacji możliwie podobnej do sytuacji wierzyciela należącego do sektora publicznego i który podejmowałby działania w celu uzyskania zapłaty kwot należnych mu od dłużnika mającego trudności finansowe (wyrok z dnia 24 stycznia 2013 r., Frucona Košice/Komisja, C-73/11 P, EU:C:2013:32, pkt 72).

27 Do sądu odsyłającego należy dokonanie całościowej oceny uwzględniającej wszystkie istotne okoliczności w sprawie będącej przedmiotem sporu w postępowaniu głównym, a mianowicie wartość składnika majątkowego, który był przedmiotem datio in solutum, i wartość różnicy uiszczonej przez spółkę CE Oltenia, w celu ustalenia, czy spółka Electrocentrale nie uzyskałaby porównywalnych udogodnień od takiego wierzyciela prywatnego (zob. analogicznie wyrok z dnia 24 stycznia 2013 r., Frucona Košice/Komisja, C-73/11 P, EU:C:2013:32, pkt 73).

W przedmiocie przesłanek dotyczących wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócenia konkurencji

28 Artykuł 107 ust. 1 TFUE zakazuje pomocy, która wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem.

29 Do celów zakwalifikowania działania krajowego jako pomocy państwa nie jest konieczne stwierdzenie faktycznego wpływu pomocy na wymianę handlową między państwami członkowskimi i rzeczywistego zakłócenia konkurencji, lecz jedynie zbadanie, czy pomoc może mieć wpływ na tę wymianę handlową i zakłócać konkurencję (wyroki: z dnia 30 kwietnia 2009 r., Komisja/Włochy i Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, pkt 50; a także z dnia 26 października 2016 r., Orange/Komisja, C-211/15 P, EU:C:2016:798, pkt 64).

30 Wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi nie może być jednak czysto hipotetyczny lub domniemywany. Należy zatem określić powód, dla którego rozważane działanie zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem i może – poprzez swoje przewidywalne skutki – mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi (zob. podobnie wyrok z dnia 30 kwietnia 2009 r., Komisja/Włochy i Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, pkt 64).

31 W szczególności w sytuacji, gdy pomoc przyznana przez państwo członkowskie wzmacnia pozycję przedsiębiorstwa w stosunku do innych przedsiębiorstw konkurencyjnych w wewnątrzwspólnotowej wymianie handlowej, należy uznać, że ma ona wpływ na tę wymianę (wyrok z dnia 10 stycznia 2006 r., Cassa di Risparmio di Firenze i in., C-222/04, EU:C:2006:8, pkt 141).

32 W tym zakresie nie jest konieczne, aby przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy same uczestniczyły w wewnątrzwspólnotowej wymianie handlowej. Jeżeli bowiem państwo członkowskie przyznaje pomoc przedsiębiorstwom, działalność krajowa może być dzięki temu utrzymana lub

zwiększona z tym skutkiem, że zmniejszą się szanse wejścia na rynek tego państwa członkowskiego przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach członkowskich (wyrok z dnia 14 stycznia 2015 r., Eventech, C-518/13, EU:C:2015:9, pkt 67).

33 Jeśli chodzi o przesłankę dotyczącą zakłócenia konkurencji, należy przypomnieć, że pomoc mająca na celu uwolnienie przedsiębiorstwa od kosztów, które powinno ono było normalnie ponieść w ramach zwykłego zarządu lub swojej działalności, zakłóca co do zasady warunki konkurencji (wyrok z dnia 30 kwietnia 2009 r., Komisja/Włochy i Wam, C-494/06 P, EU:C:2009:272, pkt 54).

34 Ponadto okoliczność, że sektor gospodarczy, taki jak sektor energii elektrycznej, był przedmiotem liberalizacji na poziomie Unii, może oznaczać faktyczny lub potencjalny wpływ pomocy na konkurencję, jak również jej wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi (zob. podobnie wyroki: z dnia 10 stycznia 2006 r., Cassa di Risparmio di Firenze i in., C-222/04, EU:C:2006:8, pkt 142; a także z dnia 5 marca 2015 r., Banco Privado Português i Massa Insolvente do Banco Privado Português, C-667/13, EU:C:2015:151, pkt 51).

35 Jak Komisja podniosła w swoich uwagach na piśmie, zważywszy, że energia elektryczna jest przedmiotem transgranicznej wymiany handlowej, przyznanie pomocy w drodze uchwały będącej przedmiotem sporu w postępowaniu głównym może mieć wpływ na handel. Taka pomoc może także zakłócać konkurencję na rynku energii elektrycznej.

36 W rozpatrywanym w postępowaniu głównym sporze do sądu odsyłającego należy ustalenie w świetle wyżej wymienionych wskazówek interpretacyjnych, czy te dwie badane przesłanki są spełnione.

37 W świetle powyższych rozważań na pierwsze zadane pytanie należy odpowiedzieć, że w okolicznościach takich jak okoliczności sprawy w postępowaniu głównym uchwała spółki, której większościowym udziałowcem jest państwo członkowskie, w sprawie wyrażenia zgody, w celu zaspokojenia wierzytelności, na datio in solutum składnika majątkowego będącego własnością innej spółki, której jedynym akcjonariuszem jest to państwo członkowskie, oraz w sprawie uiszczenia kwoty odpowiadającej różnicy między oszacowaną wartością tego składnika majątkowego i kwotą tej wierzytelności, może stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 TFUE, jeżeli:

— uchwała ta stanowi korzyść przyznaną bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych i może zostać przypisana państwu,

— przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie uzyskałoby porównywalnych udogodnień od wierzyciela prywatnego oraz

— owa uchwała może mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócać konkurencję.

Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, czy powyższe przesłanki zostały spełnione.

W przedmiocie pytania drugiego

38 Na wypadek udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze sąd odsyłający zastanawia się w pytaniu drugim, czy pomoc państwa będąca przedmiotem sporu w postępowaniu głównym podlega obowiązkowi zgłoszenia przewidzianemu w art. 108 ust. 3 TFUE.

39 Artykuł 108 ust. 3 TFUE wprowadza prewencyjną kontrolę planów nowej pomocy. Celem tak skonstruowanej prewencji jest to, aby w życie była wprowadzana jedynie pomoc zgodna z rynkiem wewnętrznym. Aby zrealizować ten cel, wprowadzenie w życie planu pomocy jest odroczone do czasu rozwiania wątpliwości co do jej zgodności z rynkiem wewnętrznym w drodze decyzji końcowej Komisji (wyrok z dnia 21 listopada 2013 r., Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, pkt 25, 26).

40 Wprowadzenie w życie powyższego systemu kontroli pomocy państwa należy z jednej strony do Komisji, a z drugiej strony do sądów krajowych, których odpowiednie role uzupełniają się, lecz są odmienne (wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, pkt 19).

41 Podczas gdy ocena zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym należy do wyłącznych kompetencji Komisji, która działa pod kontrolą sądów Unii, sądy krajowe czuwają – do czasu wydania przez Komisję decyzji końcowej – nad ochroną praw jednostek przed ewentualnym naruszeniem przez władze państwowe zakazu wyrażonego w art. 108 ust. 3 TFUE (wyrok z dnia 21 listopada 2013 r., Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:755, pkt 28).

42 Z powyższego wynika, że gdyby uchwała będąca przedmiotem sporu w postępowaniu głównym stanowiła pomoc państwa na rzecz spółki Electrocentrale, organy krajowe byłyby zobowiązane zgłosić tę pomoc Komisji przed jej wprowadzeniem w życie na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE.

43 W świetle całości powyższych rozważań na drugie zadane pytanie należy odpowiedzieć, że jeżeli sąd krajowy zakwalifikuje jako pomoc państwa uchwałę spółki, której większościowym udziałowcem jest państwo członkowskie, w sprawie wyrażenia zgody, w celu zaspokojenia wierzytelności, na datio in solutum składnika majątkowego będącego własnością innej spółki, której jedynym akcjonariuszem jest to państwo członkowskie, oraz w sprawie uiszczenia kwoty odpowiadającej różnicy między oszacowaną wartością tego składnika majątkowego i kwotą tej wierzytelności, organy tegoż państwa są zobowiązane zgłosić tę pomoc Komisji przed jej wprowadzeniem w życie na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE.

W przedmiocie kosztów

44 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

1) W okolicznościach takich jak okoliczności sprawy w postępowaniu głównym uchwała spółki, której większościowym udziałowcem jest państwo członkowskie, w sprawie wyrażenia zgody, w celu zaspokojenia wierzytelności, na datio in solutum składnika majątkowego będącego własnością innej spółki, której jedynym akcjonariuszem jest to państwo członkowskie, oraz w sprawie uiszczenia kwoty odpowiadającej różnicy między oszacowaną wartością tego składnika majątkowego i kwotą tej wierzytelności, może stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 107 TFUE, jeżeli:

— uchwała ta stanowi korzyść przyznaną bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych i może zostać przypisana państwu,

— przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie uzyskałoby porównywalnych udogodnień od wierzyciela prywatnego oraz

— owa uchwała może mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócać konkurencję.

Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, czy powyższe przesłanki zostały spełnione.

2) **Jeżeli sąd krajowy zakwalifikuje jako pomoc państwa uchwałę spółki, której większościowym udziałowcem jest państwo członkowskie, w sprawie wyrażenia zgody, w celu zaspokojenia wierzytelności, na datio in solutum składnika majątkowego będącego własnością innej spółki, której jedynym akcjonariuszem jest to państwo członkowskie, oraz w sprawie uiszczenia kwoty odpowiadającej różnicy między oszacowaną wartością tego składnika majątkowego i kwotą tej wierzytelności, organy tegoż państwa są zobowiązane zgłosić tę pomoc Komisji przed jej wprowadzeniem w życie na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE.**

Podpisy